

bez viny alebo opominutia žalovaného nemá potrebnú čakaciu dobu dokončenú v povinnom poistení, a preto žaloba už z tohoto dôvodu postráda skutkového a právneho podkladu, a bez porušenia hmotného práva bola nižšími súdmi zamietnutá.

Pokiaľ by sa žalobník domáhal zvýšenia starobného dôchodku podľa §§ 177, resp. 187 zák. č. 26/1929 Sb. z. a n., aj tento nárok nemohol by byť uznaný dôvodom po práve.

Podľa § 2 (2) vl. nar. č. 16/1923 Sb. z. a n. za zamestnancov, vyňatých z poistnej povinnosti podľa bodu 1 a 7 odst. 1 tohoto § (tak zv. prestarlí, akým je aj žalobník) bol zamestnávateľ síce povinný odvádzať príslušnému nositeľovi poistenia v prospech fondu pre podporu nezamestnaných časť prémie tam uvedenej, avšak táto prémie podľa § 177 resp. § 187 zák. č. 26/1929 Sb. z. a n. má byť použitá k zvýšeniu ich dôchodku (resp. dôchodku ich pozostalých). (Vid' aj dôvodovú zprávu k §§ 1—3 cit. zákona na strane 11.) Tieto §§ tedy, pokiaľ sa týka starobného dôchodku predpokladajú, že nárok na starobný dôchodok je už po práve v dôsledku uplynutia čakacej doby. Žalobník však nároku na tento starobný dôchodok ešte nemal a podľa svojho vlastného prednesu ani za platnosti zákona č. 26/1929 Sb. z. a n. ho nenadobudol a tak ani na jeho zvýšenie nemôže mať po práve nárok.

Čís. 14920.

Nemožno sa domáhať platenia zvýšeného arendovného na základe doložky arendálnej smluvy, uzavrenej pred účinnosťou zák. č. 25/1934 Sb. z. a n., že arendovné, ujednané na základe hodnoty československej koruny v zlate, ktorú táto mala v dobe uzavrenia smluvy, v prípade zmeny tejto hodnoty za trvania arendálnej smluvy platené má byť v sume, ktorá zodpovedá nastavšej zmene hodnoty československej koruny v zlate.

(Rozh. z 22. januára 1936, Rv IV 171/35.)

Žalobník uzavrel so žalovanou stranou 30. marca 1931 arendálnu smluvu, ktorou dal svoje nehnuteľnosti do arendy na 21 rokov za 159.128 Kč 50 h ročné arendovné. Suma arendovného bola určená na základe hodnoty československej koruny v zlate v dobe uzavrenia arendálnej smluvy. Žalobou domáha sa žalobník na žalovanej strane doplatenia sumy, rovnajúcej sa 20% arendovného splatného v čase podania žaloby, z toho dôvodu, že zákonom č. 25/1934 Sb. z. a n. bola snížená hodnota československej koruny v zlate o 20% a preto má byť arendovné v tomto pomere zvýšené od platnosti zákona č. 25/1934 Sb. z. a n. Súd prvej stolice žalobu zamietol. Odvolací súd rozsudok súdu prvej stolice zmenil a žalobe vyhovel. Najvyšší súd obnovil rozsudok súdu prvej stolice. Dôvody:

Jadro sporu väzí v tom, či treba použiť ustanovenia 3. odst. čl. I. zákona zo 17. februára 1934 čís. 25 Sb. z. a n. na súdený právny pomer,

podľa ktorého žalobník smluvu zo dňa 30. marca 1931 dal do arendy žalovanej nehnuteľnosti na 21 rokov počnúc od 1. októbra 1930 za ročné arendovné 159.128 Kč 50 h a strany určily sumu arendovného na základe zlatej hodnoty československej meny, ktorá bola tu v čase uzavrenia arendálnej smluvy, v dôsledku čoho má sa arendovné tomu primerané vypočítať v prípade, ak táto valuta zmení svoju zlatú hodnotu za trvania arendálnej doby.

Predpokladaný prípad skutočne nastal, keď zákonom čis. 25/1934 Sb. z. a n. bolo zmenené opatrenie stáleho výboru čis. 166/1929 Sb. z. a n. a určené, že československá koruna sa svojou hodnotou rovná 37.15 mg rýdzeho zlata (na miesto do tej doby platnej hodnoty 44.58 mg rýdzeho zlata).

Otázka je však, či uvedená smluvená zlatá doložka nebola derogovaná ustanovením 3. odst. čl. I. zák. čis. 25/1934 Sb. z. a n., podľa ktorého československá koruna týmto zákonom stanovená nahrádza vo všetkých právnych pomeroch, ktoré počítajú s korunou československou, dosavadnú menovú jednotku v pomere 1:1.

Podľa jasného znenia smluvnej zlatej doložky a so zreteľom na zmenenú reláciu zlata podľa zákona čis. 25/1934 Sb. z. a n. bolo by podľa úmyslu strán k splneniu smluvy skutočne potrebné, aby žalovaná platila od účinnosti zákona nové arendovné o 20% vyššie, a to bez ohľadu na to, či kúpna sila novej menovej jednotky sa v tuzemsku zmenila v pomere k predošlej jednotke.

Preca treba zistiť, že smluva »počíta« s československou korunou, v ktorej treba platiť arendovné po celú dobu arendálneho pomeru. Keď je tomu tak, stratila zlatá doložka — toho obsahu ako bola vyjednaná — právnu účinnosť, lebo odporuje kogentnému predpisu citovaného 3. odst. čl. I. zákona (arg. slová »vo všetkých právnych pomeroch«).

Úmysel strán: definovať Kč ako predmet príslušného plnenia pomerom zlata podľa opatrenia čis. 166/1929 Sb. z. a n., dostáva sa takto do zrejmého konfliktu s úmyslom zákonodarcu, vyjadreným v zákone čis. 25/1934 Sb. z. a n., čo právne neznamena nič iného, než suspendovanie konkrétnej súkromnoprávnej autonómie predpisom verejného menového práva; preto je žaloba, ktorá sa domáha zvýšenia arendovného na základe rečenej doložky bezpodstatná a bolo treba rozhodnúť ako sa stalo.

Čís. 14921.

V súhlase ostatných spoločníkov k vystúpeniu jedného spoločníka z príležitostnej spoločnosti bez zvláštnej likvidácie treba spatrovať jeho sprostene zaviazanosti za dosiaľ nevyrovnané dlhy spoločnosti.

(Rozh. z 24. januára 1936, Rv III 368/35.)